

พฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดจากการเล่นหวยกล่อง
ของชุมชนหลังโรงเรียนเสสะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

**Behavior and consequences of the Illicit lottery in the Sesawech school
community of the Wat Thapra subdistrict, Bangkok Yai district, Bangkok.**

พิทักษ์ ศิริวงศ์(Phithak Siriwong)⁵⁶ อาริตา พิศาลรัตนคุณ(Arita Phisanrattanakhun)⁵⁷

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดจากการเล่นหวยกล่อง ของชุมชนหลัง โรงเรียนเสสะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานครเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ระดับลึก ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 20 คน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมและผลกระทบจากการเล่น หวยกล่องของคนในชุมชนหลังโรงเรียนเสสะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร ผล การศึกษาพบว่าผู้ที่เล่นหวยกล่องส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 35-50 ปี เริ่มต้นเล่นหวยกล่องเริ่มจากการ ที่เห็นคนรู้จักเล่นแล้วได้เงินง่ายจึงทดลองเล่นบ้าง โดยเริ่มจากการฝากซื้อกับผู้เล่นที่ตนรู้จัก เมื่อเล่นจนชำนาญจึง ซื้อหวยกล่องเองและเพิ่มปริมาณการซื้อ จากครั้งละ 10 บาท ก็ซื้อมากขึ้นถึงครั้งละ 100-120 บาท ความถี่ของการ เล่นขึ้นอยู่กับเวลาว่างและจำนวนเงินที่มีอยู่ในด้านของผลกระทบจากการเล่นหวยกล่องพบว่าผู้ที่เล่นหวยกล่องมัก มีเวลาพูดคุยกับครอบครัวน้อยลง หากเล่นเสียมากทำให้เกิดปัญหาหนี้สินและความเครียด เกิดการทะเลาะเบาะ แฉงภายในครอบครัว ทางด้านผลกระทบต่อชุมชนพบว่า เริ่มมีคนแปลกหน้าเข้ามาในชุมชนมากขึ้น เกิดลักขโมย และปัญหาการทะเลาะกันในกลุ่มคนที่เล่นและไม่ได้เล่นหวยกล่อง

คำสำคัญ: หวยกล่อง / พฤติกรรม/ผลกระทบ

¹ สาขาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จ.เพชรบุรี 76120

² นักศึกษาสาขาวิชาการจัดการชุมชน คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี จ.เพชรบุรี 76120

Keyword: Illicit lottery /Behavior/ Consequences

E-mail Address : arita_su64@hotmail.com

Abstract

The study of behavior and consequences of the Illicit lottery in the Sesawech school community of the Wat Thapra subdistrict, Bangkok Yai district, Bangkok Metropolis. The objective of this research was to study behavior and consequences of the Illicit lottery in the Sesawech school community of the Wat Thapra subdistrict, Bangkok Yai district, Bangkok Metropolis. This study used qualitative approach; 20 key informants were In-depth interview. The result shown that Illicit lottery players are mostly female. Aged between 35-50 years. Started play the Illicit lottery from the who was known and try to play some easy money. Started by buying new players they know. When play the lottery has expertise and increase the amount of time to buy more from the 10 bath more time to play the frequency of 100-120 baht, depending on the amount of time and space available. In terms of the impact of playing the illicit lottery that lottery players who often have of talk time with family less If you play too much bad debt problems and stress. The polemical in family. Side effects to the community found that Start a stranger in his community more. The problem of theft and quarrel the people who play and not play the illicit lottery as well

1. บทนำ

การพนันหรือการเสี่ยงโชคเป็นกิจกรรมรูปแบบหนึ่งของวัฒนธรรมในสังคมมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทุกๆ สังคม ซึ่งมุมมองเกี่ยวกับการพนันมีทั้งด้านที่เป็นผลดีและไม่ดี ผลดีของการพนันคือการทำหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการด้านสันตนาการ เป็นกิจกรรมยามว่าง เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ และสานความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นด้วยกันอีกด้วย ทางด้านไม่ดีของการพนันคือทำให้เกิดความล้มเหลว ขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง และครอบครัวเนื่องจากเมื่อมีการพนันก็ต้องมีได้ มีเสีย ผู้ที่ได้ก็เกิดความโลภอยากได้มากขึ้นทำให้ต้องเล่นต่อไป ส่วนผู้ที่เสียก็ต้องการแก้มี ต้องการที่จะได้คืน จึงเล่นการพนันต่อไปเช่นกัน การเล่นการพนันจึงไม่จบไม่สิ้น ด้วยมุมมองดังกล่าวการพนันจึงจัดเป็นปัญหาสังคม และมีผลเสียมากกว่าผลดี (Gambling as a social problem: Jan Mcmillen, อ้างถึงใน ชารา มีบุญ 2546:1)

การเล่นหวยที่ใคร่รับการสืบทอดมาช้านานนับแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าจะจะเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการยอมรับทางสังคม แต่จากการที่สังคมไทยมีค่านิยมเชื่อในสิ่งเหนือธรรมชาติและชอบเสี่ยงโชค โดยเฉพาะหวังรวยทางลัดยังปรากฏอยู่มากมายและ ไม่มีความแตกต่างระหว่างคนเมืองกับคนชนบทหรือคนที่มีการศึกษามากหรือการศึกษาน้อย นับเป็นพฤติกรรมที่เป็นลักษณะเฉพาะประการหนึ่งของคนไทย นอกจากนั้นยังมีค่านิยมในเรื่องการรักสนุก ดังนั้น กิจกรรมทางสังคมทุกประเภทจึงมักมีการสอดแทรกการเล่นพนันและความสนุกสนานบันเทิงไว้ทั้งสิ้น (ชยุต พิริยะฤทธิ์ 2550:2)

หวยถือเป็นการพนันอย่างหนึ่งที่นับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่ก่อให้เกิดปัญหา สภาพครอบครัวที่แตกแยก ไม่มี ความอบอุ่น ไม่เข้าใจ ดูแลห่วงใยซึ่งกันและกัน ซึ่งถ้าผู้นำครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองคิดการพนัน การเล่นหวย

ครอบครัวก็มักมีปัญหา ทั้งปัญหาการเรียน หน้าที่การงาน การเงินและการดำเนินชีวิตทั้งตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้อง การเล่นหวยกลายเป็นเรื่องปกติของสังคม ไม่ใช่สิ่งที่สังคมเห็นว่าเป็นเรื่องแปลกประหลาด ไม่เกิดการต่อต้าน และไม่เห็นการเล่นหวยเป็นปัญหาร้ายแรง โดยแท้ที่จริงแล้วการเล่นหวยมีผลกระทบต่อครอบครัวและสังคมเป็นอย่างมาก และจะลุกลามเป็นลูกโซ่ จากปัญหาครอบครัว เป็นปัญหาสังคม และเมื่อครอบครัวไม่มั่นคง สังคมก็มีปัญหา ประเทศชาติก็ไม่มั่นคง หากไม่คิดแก้ไขปัญหาหรือหาทางป้องกัน (ชูพงษ์ จารุดำรงศักดิ์ 2545: 1)

หวยกล่อง เป็นรูปแบบหนึ่งของการพนันเสี่ยงโชคที่กำลังเป็นที่นิยมในพื้นที่กรุงเทพฯและปริมณฑล อาจมีชื่อเรียกและรูปแบบการเล่นที่แตกต่างกันเล็กน้อยในแต่ละพื้นที่ เช่น หวยปิงปอง หวยจับดิกิริ (จับยี่เก้) ซึ่งหลักสำคัญของการเสี่ยงโชคประเภทนี้คือ การออกรางวัลทุกวัน วันละหลายช่วงเวลา และการออกรางวัล ไม่อิงกับการออกรางวัลของสลากรัฐบาล หวยกล่องจะมีความดี ความบ่อบายในการเล่นมากกว่าหวยประเภทอื่นๆ การกำหนดเลขออกรางวัลในแต่ละกล่องผู้ที่เป็นเจ้ามือเป็นผู้กำหนด โดยในแต่ละวันจะออกรางวัล วันละ 20 กล่อง ออกเป็นช่วงเวลาห่างกันครั้งละประมาณ 30 นาที เริ่มออกรางวัลกล่องแรกเวลา 09.00 น. และกล่องสุดท้ายเวลา 21.00 น. โดยประมาณ

ชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวชเป็นชุมชนที่ค่อนข้างแออัดตั้งอยู่ในแขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร คนในชุมชนมีความหลากหลายทั้งด้านอาชีพ วย และฐานะ คนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้าง ระดับการศึกษาต่ำส่วนมากอยู่ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นฐานะปานกลาง ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนโดยมากจะเป็นเครือญาติกัน ในช่วงเวลาที่ว่างจากการทำงานช่วงเย็น โดยมากจะสังสรรค์ พบปะกันภายในชุมชน

ชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวชเป็นชุมชนหนึ่งที่มีการเล่นหวยกล่องอย่างมาก โดยเริ่มเล่นกันมากตั้งแต่ในช่วงปี 2552 ซึ่งก่อนหน้านั้นคนในชุมชนจะเล่นเพียงหวยได้ดินเท่านั้นแต่เมื่อมีหวยกล่องเข้ามาในชุมชนทำให้การพนันประเภทอื่นๆตามมามาก เช่น การเล่นน้ำเต้า ปู ปลา และการที่คนในชุมชนหันมาให้ความนิยมกับการเล่นหวยกล่องทำให้วิถีชีวิตของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญและใช้เวลาแต่ละวันไปกับการเล่นหวยกล่อง

ตามที่คุณศึกษาเป็นคนในพื้นที่ จึงได้ทราบข้อมูลเบื้องต้นว่าการเล่นหวยกล่องของคนในชุมชนนั้นมีเจ้ามือใหญ่เป็นคนนอกชุมชนที่แบ่งสายไปตามชุมชนต่างๆ โดยมีร้านค้าในชุมชนเป็นแหล่งรวมข่าว และกระจายข่าว เช่นการออกเลขของแต่ละกล่อง รอบของการออก และเป็นสถานที่รับเงินด้วย ร้านค้านี้จะได้รับค่าตอบแทนเป็น

เงินจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ก็รับรู้ และได้รับค่าตอบแทนเช่นกัน ดังนั้นการเล่นหวยกล่องของคนในชุมชนจึงแพร่ไปอย่างรวดเร็วและเปิดเผยมาก

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการเล่นหวยกล่องและผลกระทบต่อสังคมของคนในชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมและผลกระทบต่อสังคมจากการเล่นหวยกล่องของคนในชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

2. วัตถุประสงค์ในการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นหวยกล่องของประชากรในชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเล่นการพนันหวยกล่อง ของประชากรหลัง โรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ทราบถึงพฤติกรรมการเล่นหวยกล่องของประชากรในชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- 2) ได้ทราบถึงผลกระทบจากการเล่นหวยกล่องของประชากรหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
- 3) ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเล่นการพนันหวยกล่องได้

4. ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเลือกศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดจากการเล่นการพนัน หวยกล่องของคนในชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
2. ขอบเขตด้านพื้นที่การศึกษานี้ ผู้ศึกษาเลือกศึกษาชุมชนหลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร
3. ขอบเขตด้านประชากร ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประชากรในชุมชน หลังโรงเรียนเสตะเวช แขวงวัดท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร

5. วิธีการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนรวม การสัมภาษณ์เชิงลึก มีแนวคำถามเป็นกรอบในการสัมภาษณ์ โดยมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 10 คน ประกอบไปด้วย ผู้ที่เล่น หวยก่ลองจำนวน 10 คน และผู้ที่มีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลใกล้ชิดคิดเล่นหวยก่ลองจำนวน 10 คน และการ ทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับ แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม (วิมล ทรวงกุล ,2535:17)เพื่อให้ทราบถึง สาเหตุในการแสดงออกของพฤติกรรม แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ (ภาคภูมิ บูรณบุญย์ . 2544 : 5) วิรุฬห์ หาญยืน (2547: บทคัดย่อ)เพื่อใช้เป็นกรอบในการวิเคราะห์และการแนวคิดเกี่ยวกับพนัน(กฤษฎา พงศ์รัตน์.2542: 5) (เขวง ศักดิ์ พลเยี่ยม,2546:15-17)เพื่อทราบถึงความเป็นมาและเป็นกรอบในการสร้างแนวคำถาม

การทบทวนวรรณกรรมทำให้ผู้ศึกษามีความเข้าใจถึงการแสดงออกถึงพฤติกรรม ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการพนัน และการแบ่งประเภทของผลกระทบเพื่อเป็นกรอบคิดในการสร้างแนวคำถาม และการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลหลายทาง (Triangulation) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยตรวจสอบจากแหล่งบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลักจากหลายแหล่งรวมทั้งจากการทบทวนวรรณกรรมนำมา เปรียบเทียบกัน

6. ผลการศึกษา

ในการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบจากการเล่นหวยก่ลองของชุมชนหลัง โรงเรียนเสสะเวช แขวงวัด ท่าพระ เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร มีผลการศึกษาว่าดังนี้

6.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ที่เล่นหวยก่ลอง

ผู้ที่เล่นหวยก่ลองในชุมชนหลัง โรงเรียนเสสะเวช เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยผู้เล่นหวยก่ลองเป็น ประจำมีอายุอยู่ระหว่าง 35 - 50 ปี การศึกษาไม่สูงนัก อยู่ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น มีอาชีพ รับจ้างเป็นหลัก ทำงานวันจันทร์ถึงศุกร์ เวลาตั้งแต่ 8.30 – 17.30 น. รายได้อยู่ระหว่าง 6,000 – 7,000 บาทต่อเดือน ผู้ที่เล่นหวยก่ลองทั้งหมดมีครอบครัวและบุตรแล้ว

6.2 การเล่นหวยก่ลอง

หวยก่ลองเป็นการพนันชนิดหนึ่งที่มีการเล่นกันอย่างแพร่หลายในชุมชนต่างๆ โดยอาจมีชื่อเรียกที่ แตกต่างกันไป เช่น หวยก่ปอง หวยก่ลูกโป่ง หวยก่จับดิกรี เป็นต้น แต่ลักษณะและวิธีการเล่นคล้ายคลึงกันทั้งหมด สิ่งที่แตกต่างกันคืออุปกรณ์ที่ใช้ในการออกรางวัลของแต่ละพื้นที่ วิธีการเล่นผู้ที่ต้องการเล่นสามารถซื้อหวย ก่ลองโดยผ่านทางเด็กเดินโพยตามจุดต่างๆที่เข้ามือกำหนดไว้ ซึ่งเมื่อเด็กเดินโพยได้รับเลขที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ รวบรวมทั้งเงินแล้วจึงนำโพยไปส่งให้กับโต๊ะรับแทงของแต่ละสายการจำหน่าย ซึ่งสายจำหน่ายที่ผู้เล่นหวยก่ลองใน ชุมชนเสสะเวชส่งซื้อคือ สายจำหน่ายของโต๊ะวัดท่าพระ โดยพนักงานที่โต๊ะรับซื้อเป็นผู้รวบรวมว่าในแต่ละเลขมี

ปริมาณผู้ซื้อทั้งหมดเป็นจำนวนเงินเท่าใด โดยจำกัดว่าในแต่ละเลขนั้นต้องมีผู้ซื้อจำนวนไม่เกิน 2,000 บาท ต่อหนึ่งตัวเลขในแต่ละกล่อง เมื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วพนักงานที่โต๊ะรับซื้อจึงติดต่อกับเจ้ามือใหญ่เพื่อส่งโพยสั่งซื้อ และรอผลการออกเลขเพื่อรับเงิน ไปจ่ายให้กับผู้ซื้อที่ซื้อตรงกับผลที่ออกรางวัล โดยวิธีในการออกรางวัล ผู้ที่เป็นเจ้ามือนำกล่องบรรจุกระดาษเขียนที่เลขระหว่าง 1-12 จำนวน 20 กล่องต่อวัน แขนงไว้บนต้นไม้ใหญ่บริเวณหน้าบ้านของเจ้ามือ เมื่อถึงเวลาที่กำหนดเจ้ามือจึงใช้ของมีคมกรีดกล่องที่ตนเลือก เพื่อเปิดให้ผู้เล่นดูตัวเลขภายในกล่อง หากมีผู้ที่ซื้อตรงกับตัวเลขที่อยู่ภายในกล่อง ผู้นั้นจึงได้รับเงินรางวัล คิดเป็น 10 เท่าของเงินที่ซื้อ หวยกล่องมีการออกรางวัลประมาณทุกๆ 30 นาทีหลังจากที่การซื้อเสร็จสิ้นในแต่ละช่วงเวลาหรือในแต่ละกล่องนั่นเอง โดยเริ่มรับซื้อกล่องแรกตั้งแต่เวลา 8.30 น. และเริ่มกรีดกล่องเพื่อออกรางวัลในเวลา 9.00 น. โดยประมาณ และเวลาประมาณ 20.30 น. จึงปิดการรับซื้อในกล่องสุดท้ายของวัน แล้วจึงกรีดกล่องเพื่อออกรางวัลในช่วงเวลา 21.00 น.

6.3 พฤติกรรมการเล่นพนัน

ผู้ที่เล่นการหวยกล่องทั้งหมดมีประสบการณ์ในการเล่นการพนันอื่นๆมาตั้งแต่ช่วงวัยรุ่น โดยเริ่มจากการเรียนรู้จากบุคคลในครอบครัว และเริ่มเล่นการพนันเล็ก ๆ น้อย ๆ ตั้งแต่การเล่นไพ่ ชนิดต่างๆ ภายในครอบครัว ช่วงเทศกาลที่มีญาติมาพบปะกัน และที่นิยมเล่นมากที่สุดคือหวยใต้ดินจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกท่านเล่นหวยใต้ดินเป็นประจำทุกงวด ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เริ่มเล่นหวยใต้ดินตั้งแต่ อายุ 17- 18 ปี เล่นหวยใต้ดินที่อ้างอิงผลการออกเลขของสลากกินแบ่งรัฐบาล ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยเดือนละ 800 บาท

สาเหตุในการเล่นหวยกล่องของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกิดจากหลายสาเหตุประกอบกัน สาเหตุที่สำคัญในการเริ่มเล่นหวยกล่องคือการอยากรู้ อยากรอง เนื่องจากมีผู้ที่รู้จักกันเล่นหวยกล่องอยู่ก่อนแล้วเมื่อได้พูดคุยกันจึงเกิดความสนใจ มีความรู้สึกว่าจะหากไม่เล่นจะไม่สามารถพูดคุยกับกลุ่มเพื่อนได้จึงทดลองเล่นเล็กๆน้อยๆ เมื่อลองเล่นไปเรื่อยๆ ผู้เล่นมักเกิดความสุข ตื่นเต้น ต้องการได้เงินเพิ่มขึ้นอีก อีกทั้งยังเป็นวิธีที่ได้เงินอย่างรวดเร็วและวิธีการเล่นไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องรอเวลาเหมือนการเล่นหวยใต้ดินจึงอยากได้เงิน เกิดเป็นความคาดหวังว่าการเล่นหวยกล่องจะทำให้มีเงินค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น และคิดว่าถึงแม้เสียเงินก็เป็นเงิน เพียงเล็กน้อย ส่วนสาเหตุที่เล่นหวยกล่องอย่างต่อเนื่องเพราะผู้ที่เล่นเสียต้องการเงินที่นำไปใช้เป็นทุนคืนจึงเล่นหวยกล่องต่อ ส่วนที่ผู้เล่นแล้วได้เงินตอบแทนมีความต้องการเงินอีกมากๆ จึงเล่นต่อเรื่อยๆ และผู้ที่เล่นหวยกล่องมองว่าการเล่นหวยกล่องไม่ใช่สิ่งที่ผิดหรือเลวร้าย เป็นเพียงกิจกรรมที่ทำเพื่อตอบสนองความสุขสันทนาการในกลุ่มคนรู้จัก และยังได้เงินมาเป็นสิ่งตอบแทนอีกด้วย

ทุนที่ใช้ในการเล่นหอยก่ของของคนในชุมชนหลังเสาะเวซ นำมาจากเงินค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน โดยคาดว่าเงินที่นำไปใช้เล่นหอยก่จะได้คืน และได้กำไรจากการเล่นมาเป็นค่าอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ เงินที่นำมาเป็นทุนเล่นหอยก่ในแต่ละวันอยู่ประมาณ 100-120 บาท ขึ้นอยู่กับว่าในวันนั้นเล่นแล้วได้เงินหรือเสียเงิน หากเล่นแล้วได้เงินก็นำเงินที่ได้ไปเล่นต่อและทำเป็นเงินทุนในวันต่อไป แต่หากเล่นแล้วเสียเงิน ต้องจ่ายเงินเพิ่มมากขึ้นจากเดิมเล็กน้อย วันต่อไปก็นำเงินค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมาเป็นทุนในการเล่นหอยก่อีก

รูปแบบและวิธีการเล่นหอยก่ของคนในชุมชนส่วนมากมีรูปแบบและวิธีการที่ใกล้เคียงกันมาก เนื่องจากมีการพูดคุย แลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่มผู้ที่เล่นหอยก่ เริ่มตั้งแต่วิธีในการเลือกเลขที่ซื้อ ผู้เล่นหอยก่ก็นำเลขที่ชอบมาคุยประกอบกับตัวเลขที่เขยออกแล้วจดไว้เป็นสถิติ มีการจัดคู่คาดเดาใจของเจ้ามือ และเก็งเลขว่าหากเลขใดมีผู้ซื้อเป็นจำนวนมาก ก็จะไม่ซื้อเลขนั้น ผู้เล่นมีการเสี่ยงทายเอง โดยขอเลขจากสิ่งที่มีน้ำหนัก เด็กเล็ก ๆ หรือแม้กระทั่งตนเอง วิธีการคือการนำเลข 1-12 ม้วนใส่แก้วหรือกล่องเล็ก ๆ แล้วจับเลขขึ้นมาหากได้เลขใดก็นำเลขนั้นไปซื้อ

การซื้อหอยก่ของคนในชุมชนมักซื้อครั้งละ 3-4 เลขต่อการเล่นหนึ่งครั้ง โดยเลขแต่ละตัวจำนวนเงินที่ซื้ออยู่ที่ตัวละ 10 – 50 บาท ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับความชอบของผู้เล่น ว่าชอบเลขตัวไหนมากกว่ากัน เมื่อได้เลขที่ต้องการซื้อแล้วผู้เล่นจึงเดินไปบอกกับผู้ซื้อรายใหญ่ๆของชุมชนเพื่อบอกเลขที่ต้องการซื้อซึ่งการซื้อกับผู้ซื้อรายใหญ่ แล้วผู้ซื้อรายใหญ่จึงเป็นผู้ที่ติดต่อสั่งซื้อกับเด็กเดิน โขยประจำ โตะ หากผู้เล่นที่ฝากซื้อถูกรางวัลต้องถูกหักเงินร้อยละ 10 ของเงินที่ได้ ผู้เล่นที่ไม่ต้องการถูกหักเงินต้องจดเลขแล้วรอส่งให้กับเด็กเดิน โขยโดยตรง ซึ่งมารับเลขประมาณทุก ๆ ครั้งชั่วโมงบริเวณจุดนัดหมาย เพื่อนำไปส่งให้กับ โตะรับแทงของแต่ละจุด

การซื้อหอยก่กับเด็กเดิน โขยต้องชำระเงินตั้งแต่ตอนส่งเลขเป็นเงินสดเท่านั้น ยกเว้นการซื้อกับผู้ซื้อรายใหญ่ๆ ในชุมชนที่สนิทกันจึงให้จ่ายภายหลังจากผลการซื้อออกรางวัลแล้วได้ โดยคิดรวบยอดครั้งละ 3-4 ก่ ผู้เล่นจึงมาจ่ายเงินครั้งหนึ่ง วิธีในการติดตามผลผู้เล่นสามารถทราบผลได้จากผู้ที่ตนไปซื้อด้วย หากอยากดูการออกรางวัลผู้ซื้อต้องเดินทางไปยังบ้านเจ้ามือใหญ่ที่แขวนกล่องใส่เลขต่าง ๆ ไว้บนต้นไม้หน้าบ้าน เมื่อถึงกำหนดเวลาออกเลขจึงใช้ของมีคมกรีดกล่องเปิดให้ดูเลขที่อยู่ในกล่องหากใครซื้อตรงกับตัวเลขตามที่ออกจึงได้รับเงินคือ ซื้อ 10 บาท ผู้เล่นได้รับเงิน 110 บาท โดยส่วนมากผู้เล่นหอยก่ในชุมชนหลังโรงเรียนเสาะเวซ มักรอผลการออกจากเด็กเดิน โขยที่ขับรถมาบอกเลขพร้อมกับนำเงินที่มีผู้ถูกรางวัลมาให้ทันทีที่กล่องต่อกล่อง การรับเงินที่ได้จะไม่มีการติดกัน เมื่อมีใครซื้อถูกต้องได้รับเงินในทันที จากผู้ไปซื้อด้วย

ภายหลังจากการเล่นหอยก่ผู้ที่เล่นหอยก่ก็นิยมจับกลุ่มกันพูดคุย วิพากษ์ วิचारณ์ถึงผลการออกเลข มีการจดเก็บไว้เป็นสถิติ เพื่อคาดเดาและนำไปซื้อในครั้งต่อไป แลกเปลี่ยนกันและชวนกันเล่นในกล่องต่อไป จนกว่าจะหมดวันจึงกลับบ้านเพื่อทำงานบ้าน

ด้านพฤติกรรม
สองแบบคือ หากเล่น
เป็นค่ากับข้าว ค่าขนม
กล่องของผู้เล่นคนนั้น
ครอบครัว

6.4 ผลกระทบจากการ

ผลกระทบต่อ
เนื่องจากเวลาที่เคยใช้
ความเครียด รู้สึกวิตก
ค่าใช้จ่ายทดแทนส่วน

ผลกระทบค
จนเกินไป ไม่สามารถ
เนื่องจากบกพร่องในก
หวยกล่อง และยังขาด
ห่างเหินกัน เนื่องจากค
ลดน้อยลง

ผลกระทบต่อ
โดยรวมเนื่องจากการที่
ที่ไม่ได้เล่นหวยกล่อง
มองว่าชุมชนหลังโรง
ต่างๆ ซึ่งการที่มีการ
ในชุมชนอย่างต่อเนื่อง
อย่างมาก แล้วยังส่งผล

7. สรุปผลและอภิปราย

สรุปผลการที่

ของผู้เล่นที่มีต่อคนในครอบครัว โดยเฉพาะบุตรหลาน แบ่งเป็น
มีดี พุดคุยหลอกล้อกันในครอบครัว มีการนำเงินที่ได้บางส่วนมา
เงินผู้เล่นมีอารมณ์ฉุนเฉียว โกรธง่าย หากมีการพูดถึงการเล่นหวย
รกดคันทำให้เกิดอาการโมโห เกิดการด่าทอ ทะเลาะเบาะแว้งใน

ไม่สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติเพราะ มีเวลาพักผ่อนน้อยลง
ดหลังเลิกงาน และวันหยุดหมดไปกับการเล่นหวยกล่อง อีกทั้งเกิด
แล้วเสียเงินเป็นจำนวนมาก แล้วมีการกู้ยืมเงินนอกระบบมาเป็น
หวยกล่อง

ใกล้ชิด คือปัญหาที่ผู้เล่นหวยกล่องหมกมุ่นอยู่กับการเล่นมาก
ดูแลครอบครัว ดูแลบุตร เกิดการทะเลาะกันระหว่างสามี ภรรยา
หว่างกัน และมีการนำเงินค่าใช้จ่ายในครอบครัวไปใช้ในการเล่น
ครอบครัวอีกด้วย ส่วนผู้ที่ใกล้ชิดเช่น ผู้ที่ไม่ได้เล่นหวยกล่องเริ่ม
นาอยู่กับผู้เล่นหวยกล่องด้วยกัน ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนเดิมจึง

มีผู้เล่นหวยกล่องในชุมชนเป็นจำนวนมากส่งผลกระทบต่อชุมชน
คุยกันแต่เรื่องหวยกล่องทำให้คนภายนอกชุมชน และคนในชุมชน
ไร้สาระ เป็นสาเหตุให้เกิดหนี้สิน และปัญหาครอบครัว อีกทั้งยัง
ที่มีแต่การเล่นพนันเป็นแหล่งมั่วสุม และเป็นบ่อนการพนันชนิด
ลให้ภายในชุมชนไม่มีความสงบ เนื่องจากมีคนภายนอกเข้า ออก
ความรู้สึกไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนเป็น
ขาดการทำกิจกรรมร่วมกัน และขาดความสามัคคี

การเล่นหอยก่อกองของคนในชุมชนเริ่มจากการเรียนรู้วิธีการเล่นและผลกระทบด้านบวกจากกลุ่มอ้างอิงที่เล่นหอยก่อกองอยู่ก่อนแล้ว เมื่อมีการพูดคุย รวมกลุ่มกันจึงเกิดการเลียนแบบ เพื่อหวังผลรางวัลตอบแทน โดยในระยะแรกที่เล่นเป็นการฝากกลุ่มอ้างอิงซื้อจำนวนไม่มาก จนเมื่อเกิดความชำนาญในการเล่นจึงเริ่มซื้อหอยก่อกองด้วยตนเอง และมีวิธีการในการเล่นที่ซับซ้อนยิ่งขึ้น ปริมาณในการซื้อ จำนวนเงินในการซื้อก็เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย เงินที่ผู้เล่นนำมาเป็นทุนในการเล่นได้มาจากค่าใช้จ่ายประจำวันของตนเอง และเงินที่ได้จากการเล่นหอยก่อกองผู้เล่นนำไปเป็นค่าอาหารเล็ก ๆ น้อย ๆ และเป็นทุนในการเล่นครั้งต่อไป ซึ่งผู้ที่เล่นได้เกิดความสนุกอยากเล่นต่อไปเรื่อย ๆ ส่วนผู้ที่เล่นแล้วเสียก็อยากได้เงินที่นำไปลงทุนคืนจึงเล่นต่ออีก ผู้เล่นมีพฤติกรรมเช่นนี้จะเกิดเป็นนิสัยและติดการเล่นหอยก่อกองในที่สุด

ผู้ที่เล่นหอยก่อกองใช้เวลาที่ว่างจากการทำงานประจำในการเล่นและมีการรวมกลุ่มพูดคุยเรื่องต่าง ๆ ในการเล่นหอยก่อกองตลอดช่วงเวลาที่ว่าง ผลกระทบต่อตัวผู้เล่นหอยก่อกองที่ชัดเจนที่สุดคือ ความเครียดที่เกิดจากภาวะหนี้สิน และการใช้เวลาว่างในแต่ละวันที่เปลี่ยนแปลงไป และยังส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงครอบครัวที่มีผู้เล่นหอยก่อกอง ขาดการดูแลเอาใจใส่บุคคลในครอบครัว และการทำกิจกรรมร่วมกันลดน้อยลงจนไม่มีการทำกิจกรรมร่วมกันเลยในที่สุด ก่อให้เกิดการทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัวอย่างมาก ผลกระทบต่อชุมชนจากการเล่นหอยก่อกองพบว่าการลักเล็กขโมยน้อยเพิ่มมากขึ้น มีคนต่างถิ่นเข้ามาในชุมชนเพื่อเล่นการพนันเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัย และยังส่งผลถึงการพัฒนาชุมชนที่ไม่สามารถทำได้เนื่องจากขาดความร่วมมือ ความสามัคคีของคนในชุมชน

อภิปรายผล

จากการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบจากการเล่นหอยก่อกองในชุมชนหลัง โรงเรียนเสสะเวชมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเล่นหอยก่อกองพบว่า

1. การเล่นหอยก่อกองของคนในชุมชนเกิดจากการเรียนรู้ เลียนแบบ จากกลุ่มอ้างอิง สอดคล้องกับแนวคิดของวิล ทรวงกุล (2535:17) เรื่ององค์ประกอบการแสดงออกของพฤติกรรมมนุษย์ เป็นผลมาจากองค์ประกอบ 2 ประการ คือองค์ประกอบด้วยตัวบุคคลเช่น การรับรู้ การเรียนรู้ การสนใจ และองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมสังคมและยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของของดวงนภา เป็นมิตร (2547: บทคัดย่อ) เรื่องการเข้าสู่การเล่นพนันฟุตบอลของ นักเรียน-นักศึกษา ที่เงื่อนไขด้าน สังคมในการเข้าสู่การเล่นพนัน คือ กลุ่มเพื่อน ๆ มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้วิธีการเล่นพนันและเกิดจากการเลียนแบบพฤติกรรมจากคนในครอบครัว

2. ผลกระทบที่เกิดจากการเล่นหอยก่อกองของคนในชุมชนมีผลกระทบที่เกิดขึ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อตัวผู้เล่น ครอบครัวและชุมชนทั้งในด้านบวกและด้านลบ สอดคล้องกับการให้ความหมายผลกระทบของอุษา

เพื่อชดเชย (อ้างถึงใน ภาคภูมิ บูรณบุญย์, 2544 : 5)ว่าผลกระทบคือ ผลจากการกระทำเรื่องหนึ่ง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย และมีใช้กลุ่มเป้าหมาย หรือผลกระทบต่อสถานการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วิรุพห์ หาญยืน (2547: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลกระทบของการเล่นพนันบอล : ศึกษากรณีนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า ด้านสังคม ในด้านการเรียน และในด้านครอบครัว ผล การศึกษาพบว่า นิสิตที่เล่นพนันบอลมีเงินไม่พอในการใช้จ่าย เพราะนำเงิน ไปใช้หนี้สินในการเล่นพนันฟุตบอล ผลกระทบต่อสังคมและครอบครัวจากการเล่นพนันบอลทำให้ไม่มีเวลาให้ครอบครัว นิสิตฝึกลงในการเล่นพนัน บอลจนไม่สนใจทำกิจกรรมอื่น และเมื่อเสียพนันบอลมากจะทำให้ครอบครัวทะเลาะเบาะแว้งกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะต่อชุมชนในการจัดการพฤติกรรมและผลกระทบที่เกิดจากการเล่นพนันบอล

1. จากการศึกษาพฤติกรรมของผู้ที่เล่นพนันบอลในชุมชนหลังโรงเรียนเสสะเวช ทำให้ทราบว่าสาเหตุที่ ทำให้พนันบอลเป็นที่แพร่หลายในชุมชนเนื่องจากการเล่นพนันบอลสามารถเล่นได้เปิดเผย ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจ ควรจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มาดูแลพื้นที่บ่อย ๆ และจับกุมผู้ที่เล่นอย่างจริงจัง

2. ในชุมชนควรมีการรวมกลุ่มทำกิจกรรม ที่ร่วมกัน เช่น การจัดทำบุญ เพื่อเป็นการช่วยสร้าง ความสัมพันธ์อันดีในครอบครัวและชุมชน อีกทั้งยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

3. การตั้งกลุ่มอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน แทนการเล่นพนันบอล

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำศึกษาค้างต่อไป

1. ศึกษาเชิงลึกถึงกระบวนการเล่นพนันบอลในหลายพื้นที่

2. ศึกษาแนวทางการจัดการและการป้องกันและการแก้ไขปัญหา การเล่นพนันในชุมชน

9. เอกสารอ้างอิง

กฤษฎา พงษ์รัตน์. (2542). “รูปแบบการเล่นการพนันฟุตบอลของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน

กรุงเทพมหานครและทัศนคติของผู้เล่นการพนัน”. ภาคนิพนธ์ ศิลปศาสตรบัณฑิต สถาบันพัฒนบริหาร ศาสตร์.

ชอุทัย จารุดำรงศักดิ์. (2545). “ผลกระทบที่มีต่อสังคมและ ครอบครัวจากการเล่นพนันฟุตบอล”. ปัญหาพิเศษรัฐ ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชยุต พิริยะฤทธิ์. (2550). “กระบวนการเล่นพนันได้ดิน: กรณีศึกษาจังหวัดหนึ่งในภาคใต้”. วิทยานิพนธ์

- ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
 เขวงศักดิ์ พลเยี่ยม. (2546). “ปัจจัยที่มีผลต่อการ(ซื้อ)เล่นหอยได้คืนของประชาชน : กรณีศึกษาอำเภอเมขวดี
 จังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
 ดวงนภา เป็นมิตร. (2547). “การเข้าสู่การเล่นพนันฟุตบอลของนักเรียน – นักศึกษา”. ปริญาโท ศิลปศาสตร
 มหาบัณฑิต พุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
 ธารา มีบุญ. (2546). “ปัจจัยที่มีผลต่อการเล่นการพนันหอยเถื่อน ในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 สังคมวิทยามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
 วิรุฬห์ หาญยืน. (2547). “ผลกระทบของการเล่นพนันบอล : ศึกษากรณีนิติคดีคณะศึกษาศาสตร์ และ
 วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
 บริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
 ภาคภูมิ บูรณบุญย์. “ผลกระทบของเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ที่มีต่ออุตสาหกรรมเครื่องรับโทรทัศน์ที่
 จำหน่ายในประเทศไทย”. ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
 บัณฑิตวิทยาลัย.